TRAFNIDIAETH CYMRU
TRANSPORT FOR WALES

Cofnodion y Pwyllgor Archwilio a Risg

17 Mehefin 2026, 8:00 i 10:00 ar Teams

Mynychwyr:
Marcia Sinfield (AS) (Cadeirydd), Rees Batley (RB), Bethany Wheatcroft (BW); Ellen Filor (EF), Heather Clash (HC), Ifan Williams (IF), Julian Edwards (JE) (NED), Lorenzo Visentin (LV), Matthew Arthur (MA), Natalie Rees (NR), Wilma Thomas (WT)

Ychwanegol:

Ymddiheuriadau:
Jeremy Morgan (JM)

---

1. Sesiwn Dros-Camera gydag Archwilwyr Allanol

Cynhaliwyd sesiwn mewn camera gyda KPMG cyn cyfarfod yr ARC i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cadeirydd a'r Aelod NED ar gynnydd yr archwilio. Cadarnhawyd bod disgwyl i'r materion sy'n weddill gael eu datrys trwy eu cwblhau, ac ni chododd yr archwilwyr unrhyw bryderon a fyddai'n atal y cyfrifon rhag cael eu llofnodi fel y cynlluniwyd.

2. Croeso ac Ymddiheuriadau

2.1 Croesawodd y Cadeirydd fynychwyr a nododd, oherwydd ymrwymiadau sy'n bodoli eisoes, bod busnes ARC wedi'i rannu ar draws dau gyfarfod, gydag ail gyfarfod wedi'i drefnu ar gyfer 10 Gorffennaf. Byddai cyfarfod mis Mehefin yn canolbwyntio ar y datganiadau ariannol a materion adrodd blynyddol.

2.2 Cynghorodd Heather Clash fod disgwyl i'r Cyfrifon Rheoli gael eu cynnwys bob chwarter, yn amodol ar gadarnhad a chytundeb ar y lefel briodol o fanylion.

2.3 Ni chodwyd unrhyw ddatganiadau buddiannau newydd.

3. Cofnodion ac Eitemau Gweithredu

3.1 Adolygodd y Pwyllgor gofnodion cyfarfod mis Mawrth am gywirdeb y cytunwyd arnynt yn amodol ar fân ddiwygiadau.

Yn amodol ar y diwygiadau hyn, cymeradwywyd cofnodion cyfarfod mis Mawrth.

4. Adroddiad Cwblhau Archwilio Allanol

4.1 Cyflwynodd KPMG yr adroddiad cwblhau archwilio allanol. Cynghorodd RB fod yr archwiliad mewn sefyllfa dda a bod KPMG yn disgwyl cyhoeddi barn archwilio glân, yn amodol ar gwblhau'r materion sy'n weddill heb eu datrys.

4.2 Nododd KPMG welliant parhaus ym mhrisio asedau seilwaith rheilffyrdd, gyda mwy o weithgarwch bellach yn cael ei arwain yn fewnol gan TrC a llai o ddibyniaeth ar gymorth allanol. Roedd y prisiad yn parhau i fod yn risg archwilio oherwydd graddfa a sensitifrwydd y rhagdybiaethau, er bod y broses gyffredinol wedi parhau i wella. Rhoddodd HC gefndir ar drosglwyddo asedau CVL ac esboniodd fod TrC wedi dechrau o'r dechrau ar ôl trosglwyddo gan NR. Roedd gwybodaeth, cyfraddau a gallu prisio wedi'u hadeiladu dros amser, ac roedd TrC bellach mewn sefyllfa llawer gwell.

4.3 Trafododd y Pwyllgor brosesau cyfrifyddu byrrach yn ystod trawsnewidiad y system reilffyrdd. Nododd yr aelodau, o ystyried rhagweladwyedd llawer o gostau rheilffyrdd a gweledded Bwrdd TfW Rail Ltd, nad oedd hyn yn achosi pryder.

4.4 Cofnododd y Pwyllgor ei ddiolch i MA, HC, y tîm cyllid, EF a KPMG am y gwaith a wnaed ar yr archwiliad, y datganiadau ariannol a'r adroddiad blynyddol.

NODODD y Pwyllgor ei adolygiad o'r adroddiad archwilio allanol ar gyfer y datganiadau ariannol cyfunol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026.

5. Llythyr Cynrychiolaeth Rheoli Archwilio Allanol

5.1 Cyflwynodd KPMG y Llythyr Cynrychiolaeth, gan gadarnhau ei fod yn lythyr cynrychiolaeth safonol heb unrhyw sylwadau penodol neu anarferol. Atgoffodd y Cadeirydd y Pwyllgor mai ei rôl oedd ystyried a oedd yn gyfforddus yn argymell y sylwadau i'r Bwrdd i'w cymeradwyo a'u llofnodi. Cadarnhaodd Heather Clash fod swyddogion wedi bod yn agored ac yn dryloyw gyda KPMG, nad oedd unrhyw gyfyngiadau ar fynediad at wybodaeth, a bod prosesau arferol wedi'u dilyn. Nododd aelodau'r pwyllgor gysur swyddogion gyda'r sylwadau hyn.

Cytunodd y Pwyllgor i argymell y Llythyr Cynrychiolaeth i'r Bwrdd i'w gymeradwyo a'i lofnodi.

6. Adroddiad Blynyddol TfW

6.1 Cyflwynodd Ellen Filor yr Adroddiad Blynyddol a chynghorodd fod y pen blaen wedi'i gwblhau i raddau helaeth. Roedd yr adroddiad i fod i fynd i'r Bwrdd ac yna i Lywodraeth Cymru, a disgwylir ei lofnodi ar 23 Mehefin, yn amodol ar wiriadau terfynol. Y prif faes oedd adrodd ar yr hinsawdd, a oedd yn cael ei gwblhau yn dilyn sylwadau adolygiad KPMG.

6.2 Esboniodd HC y byddai Llywodraeth Cymru yn cael ei hanfon i'r fersiwn a adolygwyd gan y Bwrdd mor agos at y terfynol â phosibl. Y pwrpas oedd rhoi cyfle i Lywodraeth Cymru gydnabod yr adroddiad a chodi unrhyw bryderon, yn hytrach na phroses lofnodi ffurfiol.

6.3 Rhoddodd y Pwyllgor sawl sylw ar yr adroddiad blynyddol.

6.4 Cadarnhaodd LV fod y risgiau a adlewyrchir yn yr adroddiad yn adlewyrchiad da o esblygiad rheoli risg dros y 12 mis blaenorol.

6.5 Trafododd y Pwyllgor adrodd ar yr hinsawdd. Nododd yr Aelodau welliannau yn y broses o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol. Fodd bynnag, nododd y Pwyllgor hefyd fod rhywfaint o ddeunydd wedi

nid oedd ar gael yn ddigon cynnar, a bod newidiadau hwyr i ffigurau yn ystod yr archwiliad wedi achosi heriau proses.

6.6 Gofynnodd y Pwyllgor am drosglwyddo adborth i'r timau perthnasol, gan gydnabod y gwelliannau parhaus a wnaed ond gan osod disgwyliad y dylid paratoi cynnwys adrodd hinsawdd yn gynharach ar gyfer y flwyddyn nesaf, na ddylid gwneud newidiadau sylweddol yn hwyr yn y broses heb weledegd priodol, ac y dylid cyflwyno golwg gynnar o'r fformat datgelu arfaethedig ar gyfer 2026-27 i gyfarfod ARC priodol. Nododd y Pwyllgor hefyd yr angen i'r Cynllun Rheoli Carbon ddiweddaru metrigau a thargedau.

Cytunodd y Pwyllgor i argymell Adroddiad Blynyddol Grŵp TrC i'w gymeradwyo.

7. Llythyr o gysur gan Lywodraeth Cymru

Nododd y Pwyllgor y llythyr cysur a gynhwysir yn y pecyn.

8. Barn Archwilio Mewnol Blynyddol

8.1 Cyflwynodd Wilma Thomas y Barn Archwilio Mewnol Blynyddol. Dilynodd yr adroddiad y fformat a ddefnyddiwyd yn y blynyddoedd blaenorol ac roedd yn cynnwys manylion ychwanegol ar y patrwm o adroddiadau sicrwydd sylweddol, rhesymol, cyfyngedig ac isafswm.
8.2 O ran Archwiliadau Mewnol, dangosodd y flwyddyn y nifer uchaf o adroddiadau sicrwydd sylwedd[redacted] adlewyrchu'r ddau meysydd bus[redacted] sefydliad. Cadarnhaodd Wilma fod, yn gyffredinol, bod y farn archwilio mewnol yn cefnogi lefel resymol o sicrwydd.

8.3 Gofynnodd Aelodau'r Pwyllgor am sicrwydd bod argymhellion archwilio mewnol yn cael eu dilyn a'u cau'n briodol. Cadarnhawyd bod camau archwilio yn cael eu dilyn yn fisol a'u hadolygu'n chwarterol gydag aelodau ELT. Nododd y Pwyllgor y byddai adroddiad cryno ar argymhellion archwilio mewnol yn cael ei ddarparu ym mhob cyfarfod Pwyllgor yn y dyfodol i ganiatáu gwirio a herio.

8.4 Cofnododd y Pwyllgor ei ddiolch i'r tîm Archwilio Mewnol am eu gwaith.

NODODD y Pwyllgor fod adroddiad yr Archwilio Mewnol wedi dod i'r casgliad bod gan Drafnidiaeth Cymru systemau priodol o reolaeth fewnol a ddylai roi sicrwydd rhesymol i'r Swyddog Cyfrifyddu yn ei rôl adrodd i Lywodraeth Cymru.

9. Datganiadau Ariannol Atodol

9.1 Nododd MA y datganiadau a gynhwyswyd yn y pecyn - roedd y rhain yn cynnwys Rheolwr Seilwaith Cymru y Dewis Olaf, sy'n segur, a Ffeibr TrC, a arhosodd yn y drafft gyda rhai ymholiadau archwilio heb eu datrys. Ni chafodd TfW Rail ei gynnwys gan y byddai'n cael ei gwblhau ar ôl cyfrifon y Grŵp.

9.2 Nododd y Pwyllgor y byddai'r cyfrifon is-gwmni yn mynd trwy eu llwybrau llywodraethu eu hunain i'w cymeradwyo ac nad oedd gofyn i'r Pwyllgor wneud argymhelliad ffurfiol gan nad oedd yr adroddiadau archwilio allanol wedi'u cwblhau.

Cytunodd y Pwyllgor y dylai ARC adolygu'r cyfrifon hyn dim ond os oeddent wedi'u cwblhau a darparu adroddiadau archwilio allanol.

10. Unrhyw Fusnes Arall
Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Archwilio a Risg

10.1 Ystyriodd y Pwyllgor Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Archwilio a Risg a gyflwynwyd a oedd yn nodi'r prif bwyntiau a ystyriwyd yng Nghyfarfod mis Mehefin.

Ar y sail hon, mae'r Pwyllgor:

CYTUNODD i gynghori'r Bwrdd, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod 2025/26, y gallai ddarparu sicrwydd rhesymol bod y fframwaith llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol yn effeithiol ac yn cefnogi cyflawni amcanion y sefydliad.

Yn amodol ar gwblhau'r archwiliad allanol, CYTUNODD y Pwyllgor i argymell i'r Bwrdd fod y Datganiadau Ariannol ar gyfer y flwyddyn 31 Mawrth 2026 a'r Llythyr Cynrychiolaeth yn cael eu cymeradwyo.

Caffael

10.2 Trafododd y Pwyllgor a ddylid dod â chaffael yn fwy penodol o fewn cylch gorchwyl ARC. Cynghorodd HC y dylai ARC fod â rôl mewn sicrwydd ynghylch cydymffurfiaeth caffael, y Ddeddf Caffael, arfer da a risgiau cysylltiedig, tra'n osgoi goruchwylio piblinellau caffael manwl. Nododd MA y gallai deddfwriaeth taliadau hwyr sy'n dod i'r amlwg hefyd osod disgwyliadau monitro ar ARC. Nododd WT fod gwaith archwilio mewnol wedi nodi prosesau caffael sy'n dechrau'n hwyr, a allai gyfyngu ar y gallu i ymgymryd â'r ymgysylltiad cyn y farchnad sy'n ofynnol o dan ddeddfwriaeth gaffael newydd ac i gyflawni'r gwerth gorau.

10.3 Cytunodd y Pwyllgor y dylid ystyried y mater ymhellach yn yr ail gyfarfod ym mis Gorffennaf, gan gynnwys rôl ARC a sut mae'r rhain yn cyd-fynd â chyfrifoldebau llywodraethu eraill.

11. Myfyrdodau cyfarfodydd

Trafododd y pwyllgor fân ddiwygiadau i weinyddiaeth y cyfarfod.

Nododd Aelodau'r Pwyllgor ansawdd uchel yr allbynnau, cynnydd da ar yr archwiliad allanol, cynnydd parhaus ar archwilio mewnol a'r adroddiad blynyddol, a nododd gaffael fel maes pwysig i'w ystyried yn y dyfodol.

Cododd BL amseriad cyfarfod Bwrdd 2027 a'r effaith bosibl ar drefnu cyfarfod ARC diwedd y flwyddyn. Cytunwyd y byddai Bronwyn yn trafod amseroedd gyda Matthew Arthur a Heather Clash ac yn cyflwyno dull arfaethedig, gan sicrhau digon o amser ar gyfer paratoi cyfrif a sicrwydd y Pwyllgor.

Diolchodd y Cadeirydd i'r mynychwyr am eu hamser a'u cyfraniadau a chau'r cyfarfod.